	Büyük kasların motor gelişimi **Baş, gövde, bacaklar**	✓ -
Baş	**(1) Başını tek başına kaldırabilme** Çocuk yüzükoyun durumda, kollarını gövdesinin yanında bükülü tutuyor ve başını kendi gücüyle, çenesi zeminden teması kesecek kadar kaldırıyor ve bu pozisyonda 3 saniyeden fazla durabiliyor.	
	(2) Başını çevirebilme Çocuk kucakta ya da çocuk sandalyesinde otururken, başını dik tutabiliyor ve çevirebiliyor. Gövdesini eğdiğinizde başıyla buna eşlik ediyor. Çocuk başını çevirdiğinde, başı hiç ya da nerdeyse hiç sallanmıyor.	
Gövde	**(3) Yüzükoyun durumda, kollardan destek alarak kalkabilme** Çocuk yüzükoyun durumda, gövdesinden ayrı, gergin şekilde duran kollarından destek alarak, başını dik tutabilmek için sırtını yukarı kaldırıyor. Omuzlar ve göğüs 3 saniyeden fazla zeminle teması kesiyor.	
	(4) Kendi başına oturabilme Çocuk düz bir zeminde en az 3 saniye yaslanmadan, sırtından destek almadan ya da elleriyle tutunmadan oturabiliyor. Poposunun üstünde, beli dik, bacakları gergin ya da bükülü bir şekide oturuyor.	
Bacaklar	**(5) Kendi başına ayakta durabilmek için bir şeye tutunarak kendini yukarı çekebilme** Çocuk oturma pozisyonundan mobilyalara veya farklı nesnelere tutunarak düşmeden kendini yukarı, duruş pozisyonuna çekebiliyor.	
	(6) Tutunarak ayakta durabilme Çocuk kendi ayakları üzerinde, sadece bir eliyle bir nesneye tutunarak en az 3 saniye durabiliyor.	
	(7) Tek başına ayakta durabilme Çocuk ellerini destekten çekip, hiç kimseye ya da nesneye tutunmadan en az 3 saniye ayakta durabiliyor.	

	Büyük kasların motor gelişimi **Yerde ve ayakta hareket etme**	✓ -
Yerde	**(8) Yerde kendi başına yuvarlanabilme** Çocuk kimseden yardım almadan sırt üstü pozisyonundan yüzükoyun pozisyonuna ve yüzükoyun pozisyonundan sırt üstü pozisyonuna dönebiliyor. Sadece tek bir yöne dönmesi yeterli değildir. Çocuk bu yuvarlanmayı kasıtlı bir şekilde, hareket etme amacıyla yapıyor.	
	(9) İleriye doğru emekleme pozisyonunda Çocuk yerde kendi başına ve özgür bir şekilde, hedeflediği bir yöne doğru ilerliyor. Bunun için kollarını ve bacaklarını kullanıyor. Sürünebiliyor, karın ve/ veya dört ayak üzerinde emekleyebiliyor ve en az 3 metre ilerleyebiliyor.	
Ayakta	**(10) Mobilyalara ya da nesnelere tutunarak ilerleyebilme** Çocuk mobilyalara ya da nesnelere tutunarak ayakta duruyor. Mobilyaların/ nesnelerin sırası boyunca ilerlemeye başlıyor (ör. çocuk yatağının parmaklıkları ya da masanın kenarı boyunca) ve aynı yöne doğru en az 3 adım atıyor.	
	(11) İleriye doğru yürüyebilme Çocuk ayakta serbest duruyor ve bu pozisyonda hiçbir yerden destek almadan ve hiçbir yere tutunmadan ileriye doğru arka arkaya en az üç adım atıyor.	
	(12) Geriye doğru yürüyebilme Çocuk ayakta odada serbest duruyor ve bu pozisyonda hiçbir yerden destek almadan ve hiçbir yere tutunmadan geriye doğru arka arkaya en az üç adım atıyor.	
	(13) Merdiven çıkabilme Çocuk dik pozisyonda durarak ve kimseden yardım almadan (ama büyük bir ihtimalle duvardan ya da merdiven kolundan destek alarak) en az 3 basamak çıkabiliyor ve inebiliyor. Sadece inebilmesi ya da sadece çıkabilmesi yeterli değildir.	

	Büyük kasların motor gelişimi **Ayakta denge, zıplama, atma / yakalama**	✓ -
Ayakta denge	**(14) Ayakta eğilip doğrulabilme** Çocuk ayakta serbest duruyor, yerden bir şey almak için ya da ayaklarına dokunmak için öne doğru eğiliyor ve düşmeden tekrar doğruluyor.	
	(15) Tek ayak üzerinde durabilme Çocuk ayakta serbest dururken, bir ayağını yerden kaldırıyor (hiçbir yere tutunmadan) ve en az 3 saniye bu pozisyonda, diğer ayağını indirmeye ihtiyaç duymadan dengede duruyor.	
Zıplama	**(16) Destek almadan olduğu yerde zıplayabilme** Çocuk iki ayağıyla aynı anda, ayakları yerden kesilecek şekilde zıplıyor ve güvenli bir şekilde tekrar yere iniyor.	
	(17) Tek başına bir basamaktan / bir yükseklikten zıplayabilme Çocuk iki ayağıyla aynı anda, ayakları yerden kesilecek şekilde zıplıyor ve zıplarken (küçük) bir yüksekliği ya da bir basamağı aşarak güvenli bir şekilde tekrar yere iniyor.	
Atma / Yakalama	**(18) Bir nesneyi omuz üzerinden atabilme** Çocuk bir nesneyi omuzunun üstünde tutuyor (göğsünün önünde değil) ve kolunu öne uzatarak nesneyi belli bir hedefe doğru tempolu şekilde atıyor. Nesne en az yarım metre ileriye düşüyor.	
	(19) Topu kollarla yakalayabilme Çocuk yakın mesafeden (en az 1 metre) atılan orta büyüklükteki bir topu, düşürmeden iki koluyla yakalayabiliyor.	

	Küçük kasların motor gelişimi **El-vücut koordinasyonu, nesnelere uzanmak ve onları tutmak**	✓ -
El-vücut koordinasyonu	**(20) Göz kontrolüyle elini hedefleyerek ağıza götürebilme** Çocuk hedefleyerek elini ağzına götürüyor ve bir ya da daha fazla parmağını emmek için ağzına sokuyor. Çocuk, elinin hareketini gözleriyle takip ediyor ve eli daha yüzüne değmeden ağzını açıyor.	
	(21) Elleri vücudunun önünde birleştirip parmaklarla oynayabilme Çocuk iki elini hedefleyerek birleştiriyor ve bu arada ellerini izliyor, parmaklarını çekiştirerek onlarla oynuyor.	
	(22) Avuç içlerini hedefleyerek birbirine vurabilme Çocuk iki elini, avuç içleri birbirine çarpabilecek şekilde vücudunun önünde birleştiriyor. Bunu kuvvetli şekilde yapıyor.	
Nesnelere uzanmak & onları tutmak	**(23) Uzatılan oyuncağa onu hedefleyerek uzanabilme** Çocuk yetişebileceği uzaklıktaki bir nesneyi hedefleyerek alabiliyor. Önce nesneye bakıyor, sonra kolunu ona doğru uzatıyor ve nesneye ulaşıp onu almadan önce elini açıyor.	
	(24) Nesneleri kerpeten tutuşuyla kavrayıp tutabilme Çocuk bir nesneyi en az 3 saniye boyunca başparmağı bir tarafta diğer dört parmağı karşı tarafta olacak şekilde elini bir kıskaç gibi kullanarak tutabiliyor.	
	(25) Kıskaç kavraması Çocuk, küçük nesneleri (ör. inci, kırıntı, saç teli) bir elinin baş parmağıyla işaret parmağı veya orta parmağı arasında tutuyor. Bu şekilde nesneleri bulunduğu yerden kaldırabiliyor.	

	Küçük kasların motor gelişimi **Nesneleri yönlendirmek (kullanmak)**	✓ -
Nesneleri yönlendirmek (kullanmak)	**(26) Nesneleri bir elden diğerine geçirebilme** Çocuk orta büyüklükteki bir nesneyi (ör. lego) düşürmeden bir elinden diğerine geçirebiliyor. Ancak ikinci el nesneyi sıkıca tuttuktan sonra ilk el nesneyi serbest bırakıyor.	
	(27) Oyuncağı bir elde çevirebilme ve döndürebilme Çocuk bir nesneyi elinde tutabiliyor ve bu arada her tarafına bakabilmek için onu çevirip döndürüyor. Bu esnada kol bileği esnek bir şekilde hareket ediyor.	
	(28) Nesneyi iki elini ayrı kullanarak inceleyebilme Çocuk bir eliyle bir nesneyi tutuyor. Diğer elini amaçlı bir şekilde, nesnenin diğer parçalarını parmaklarıyla hareket ettirmek için kullanıyor (ör. teker çevirme, uçları ve ipleri çekme ya da düğmelere basma).	
	(29) En az üç nesneyi üst üste dizebilme Çocuk 3 oyuncak küpünü veya başka nesneleri amaçlı bir şekilde üst üste dizerek bir kule yapıyor ve bu arada hiçbir parçayı yere düşürmüyor.	

	Küçük kasların motor gelişimi **Yeme ve içme, çizim yapma, giyinme-soyunma**	✓ -
Yeme&İçme	**(30) Tek başına, ağzı açık bir içecek kabından içebilme** Çocuk, en az yarısına kadar dolu olan ağzı açık bir içme kabını (ör. bardak), ağzına götürerek, dökmeden içebiliyor. Bu davranışı yemek esnasında en az 3 kez tekrarlıyor.	
	(31) Dökmeden kaşıkla yiyebilme Çocuk kaşığı düz tutarak, onu yiyecekle doldurup ağzına götürüyor ve kaşığı ağzına yiyeceği dökmeden sokuyor. Bu davranışı yemek esnasında en az üç kez tekrarlıyor.	
Çizim yapma	**(32) Bir kalemle karalama** Çocuk bir kalemi sağlam tutabiliyor ve kağıda çizgiler veya noktalar çizebiliyor.	
	(33) Amaçlı bir şekilde çizgiler ve şekiller çizebilme Çocuk kalemi doğru bir şekilde tutuyor ve amaçlı bir şekilde birbirinden farklı en az üç tane çizgi ve şekil çizebiliyor (ör. dikey çizgi, yatay çizgi, en az 2,5 cm uzunluğunda çizgi, küçük halka, daire).	
Giyinme&Soyunma	**(34) Kendi başına soyunabilme** Çocuk, düğme veya fermuar açmak zorunda kalmadığında gömleğini, tişörtünü, kazağını, ceketini ya da pantolonunu tek başına çıkarabiliyor. Başından şapkasını çekmesi, bir çorabını veya eldivenini çıkarması yeterli değildir.	
	(35) Kendi başına giyinebilme Çocuk kendi başına gömleğini, tişörtünü, kazağını, ceketini veya pantolonunu giyinebiliyor. Bu arada ön-arka veya sağ-sol yanlış olabilir ama kıyafetin doğru boşluklardan giyilmiş olması gerekiyor. Düğmelerin ve fermuarların kapalı olması gerekmiyor.	
	(36) Büyük fermuarları iki eliyle tek başına açıp kapatabilme Çocuk ceketteki fermuarları tek başına açabiliyor ve kapatabiliyor (sadece açabilmesi ya da sadece kapatabilmesi yeterli değil). Bunu yaparken iki eline ihtiyaç duyabilir: birini fermuarın kancasını çekmek için, diğerini kumaşı ters yönde çekmek için. (Fermuar sıkıştığında yardım edilebilir.)	
	(37) Düğmeleri tek başına açabilme Çocuk, orta boyda (1,0-2,5 cm çapında, çıt çıt olmaz) en az 3 düğmeyi ardı ardına açabiliyor ve kapatabiliyor.	

	Algılama **Görmek, duymak, hatırlamak**	✓ -
Görmek	**(38) Nesneleri gözle teftiş edebilme** Çocuk uyanık durumda, gözlerini kocaman açmış, karşısında yaklaşık olarak 30 cm uzaklıktaki duran bir nesneyi en az 3 saniye boyunca izlemeye çalışıyor. Nesne bu esnada ses çıkartmıyor. Çocuk dikkatlice bakıyor ve gözünü kırpmıyor.	
	(39) Hareket eden nesneleri gözle takip edebilme Çocuk, görüş alanında olan ve yavaş hareket eden nesneyi kesintisiz bir şekilde gözleriyle (a) bir yönden diğer yöne doğru, (b) ortadan bir yöne doğru ve (c) yukardan aşağıya veya aşağıdan yukarıya doğru takip edebiliyor. Nesne bu esnada ses çıkartmıyor.	
	(40) Büyük resimleri bakışla keşfedebilme Çocuk, kontrast motiflerle dolu büyük bir resme konsantre oluyor. Çocuk gözlerini resmin büyük parçaları üzerinde gezdiriyor ve amaçlı bir şekilde en az 3 farklı motive ardı ardına bakıyor.	
Duymak	**(41) Bakışları ses kaynağına yöneltebilme** Çocuk uyanık bir şekilde sırt üstü yatarken (başı düz), başının yan tarafından hoş bir ses geldiğinde (ses kaynağı çocuk tarafından görülmüyor), tepki veriyor ve görülebilir bir şekilde başını sese doğru çeviriyor (sağa ve sola).	
	(42) Arkadan gelen ses kaynağına dönebilme Çocuk arkasından gelen bir sesi algıladığında, ses kaynağını görebilmek için başını/ gövdesini arkaya doğru çeviriyor.	
Hatırlamak	**(43) Gözden yok olan nesnelerin arkasından bakabilme** Çocuk, görüş alanından çıkmış olan nesneleri gözleriyle doğru yerde arıyor(kaybolduğu yerde ya da yeniden ortaya çıkabilme ihtimali olan yerde). Uygun olan yeri gözleriyle en az 3 saniye sabitliyor ve tekrar ortaya çıkmasını bekliyor.	
	(44) Önceden tamamen örtülmüş/ üstü kapatılmış bir nesneyi aktif şekilde arayabilme Çocuk, kısa bir süre önce gözünün önünde üstü tamamen örtülen/kapatılan nesneyi almak için örtüyü/kapağı vs. kaldırmaya çalışıyor. Arama başladığında nesne hiçbir şekilde örtünün/kapağın vs. ucundan görünmemeli!	

	Düşünme **Temsil etme ve sembolleştirme, yer düzenleme, planlama**	✓ -
Temsil etme & sembolleştirme	**(45) Vücut hareketlerini iletişim için kullanabilme** Çocuk amaçlı bir şekilde, bir şeyi tanımlamak için bir jest yapıyor. Bu jesti daha önce bir yetişkinden görmediği, onu bunun için kimse teşvik etmediği halde, en az üç kez tekrarlıyor.	
	(46) Fonksiyonel davranışları sergileyebilme Çocuk, belirli nesnelerle ne yapıldığını bildiğini gösteriyor. Ona önceden gösterilmediği halde gerçek nesneleri (ör. fırça) ya da çeşitli oyuncakları (ör. oyuncak araba) alarak, nesneye uygun kullanımı veya davranışı sergiliyor.	
	(47) „Öyleymiş gibi yapma oyunu“ oynayabilme Çocuk nesnelere (kişilere değil!) şekillerine ve/ veya işlevlerine uymayan anlamlar yüklüyor. “Öyleymiş gibi yapma oyunu“ oynuyor (ör. uzun saplı süpürgeyi at olarak kullanmak, kutuyu gemi yapmak).	
Yer düzenleme	**(48) Nesneleri doğru yerinde bulabilme** Çocuk bilinçli bir şekilde belli bir nesneyi, belli bir yerde arıyor (ör. kutuda, sandıkta, çekmecede, dolapta, çantada), ya da „ X nerede?“ sorusuna, son yarım saattir o nesneyi orada görmemiş olmasına rağmen, yerini göstererek cevap veriyor.	
	(49) Basit seviyede nesneleri sınıflandırma işlemi yapabilme Çocuk, farklı türdeki nesneleri (ör. bilye ve küpleri) farklı kutulara koyabiliyor. Kutular önceden benzer nesnelerle doldurulmuş durumda ve çocuk en az 2 yeni nesneyi doğru sınıflandırabiliyor.	
Planlama	**(50) Bir amacı gerçekleştirmek için iki bağımsız eylemi birleştirme** Çocuk, bir hedefe ulaşabilmek için, birbirinden bağımsız iki eylemi planlayarak ardı ardına uyguluyor (ör. bir içecek içmek için bardak almak ve bardağa içeceği doldurmak). Önemli olan en az iki adımdan oluşan bir eylem planını algılayabilmesidir.	
	(51) Yardımcı araçları yaratıcılıkla kullanabilme Çocuğun belirli bir amaca ulaşabilmesi için uygun ekipmanı yok (ör. kumu kazmak için küreği yok); bunun üzerine kendiliğinden (başkalarının yardımı olmaksızın) daha önce o fonksiyonda kullanıldığını görmediği yardımcı araçlar arıyor (ör. kaşık).	
	(52) Farklı çözüm yolları deneme Çocuk çözümünü hemen bulamadığı bir problemle karşı karşıya. Ilk anda başarısızlığa uğrasa bile, görülebilir bir şekilde çözüm bulmaya çalışıyor ve en az iki farklı olasılığı, amacına ulaşabilme umuduyla deniyor. (Yardım istemesi geçerli değil).	

	Dil **Sesler, heceler, kelimeler**	✓ -
Sesler	**(53) Agulama** Çocuk uyanıkken amaçlı bir şekilde, bağırma ve ağlama sesinden ayırt edilebilen, sesler çıkarıyor. Bu davranışı 3 saniyeden fazla gösteriyor.	
	(54) Ses çıkarma ve mırıldanma Çocuk, sesli harfleri kapsayan (a, e, i, o, u), ilk konuşma benzeri sesleri çıkartıyor. Aynı sesi tekrar tekrar çıkartıyor.	
Heceler	**(55) Farklı heceler üretebilme** Çocuk, basit heceler (ör.: „ba“, „ta“, „pu“ ya da „mo“) üretebiliyor. Aynı heceyi birçok defa çıkartıyor.	
	(56) Basit heceleri ikileme Çocuk belirli heceleri tekrarlamaya başlıyor (ör. ba-ba, ma-ma, po-po). Aynı hece tekrarlarını tekrar tekrar yapıyor.	
	(57) Farklı heceleri birleştirmek Çocuk iki farklı heceyi bir araya getiriyor (ör. ma-mi, va-da, li-lo). Aynı hece kombinasyonlarını birçok defa tekrarlıyor.	
Kelimeler	**(58) İlk kelimeleri anlayabilme** Çocuk, birinin ona ismini söylediği nesneye bakıyor ya da onu gösteriyor. Aynı kelimeyi farklı durumlarda da anlıyor (bakışlarla ya da işaretle göstermeden).	
	(59) İlk kelimeleri söyleyebilme Çocuk bir şeyi tanımlamak için belli bir ses kombinasyonu kullanıyor (ör.„at-ta“, „Gezmeye gitmek“ için). Aynı ses kombinasyonunu farklı durumlarda benzer anlamda kullanıyor.	
	(60) En az 50 farklı kelimeyi aktif kullanma Çocuğun kelime haznesinde, aktif olarak kullandığı, en az 50 farklı kelime var. Aynı ses kombinasyonunu çeşitli durumlarda aynı olayı/nesneyi tarif etmek için kullanıyor.	

	Dil **Belirli kelimler, cümleler**	✓ -
Belirli kelimeler	**(61) Sonuç bildiren kelimelerin kullanılması** Çocuk olayların sonucunu bildiren „ yok „, „gitti“, „bitti“, gibi kelimeler kullanıyor. Aynı kelimeyi farklı durumlarda, doğru yerde tekrar tekrar kullanabiliyor.	
	(62) Çoğul kelimelerin kullanılması Çocuk nesnelerin çoğul halini kullanıyor ve bunun için kelimenin sonunu değiştiriyor (ör. „araba“ yerine „arabalar“). Bu uygulamada bazen komik yapılar ortaya çıkarsa (ör. „meyvelar“, „kızler“), bunları da sayabilirsiniz.	
	(63) Renk isimlerinin kullanılması Çocuk renklerin isimlerini anlıyor ve bir nesnenin farklı durumlarda doğru rengini söyleyebiliyor	
	(64) „Ben“ ve „sen“ kelimelerinin kullanılması Çocuk kendinden bahsederken „ben“ kelimesini kullanıyor ve karşısındakine „sen“ diye hitap ediyor. Bu davranışı farklı durumlarda da gösteriyor.	
Cümleler	**(65) Basit cümleleri anlayabilme** Çocuk davranışıyla, o anki durumdan anlaşılmayan ve anlaşılabilmesi için hiçbir hareketle (ör. göstererek) desteklenmeyen cümleleri anlayabildiğini gösteriyor.	
	(66) İki kelimeli cümle kurabilme Çocuk iki kelimeyi anlamlı bir şekilde birlikte kullanıyor (ör. „bebek yok“, „anne atta“, „Ali büyük“, „baba araba“).	
	(67) Üç ve daha fazla kelimeli cümleler kurabilme Çocuk ikiden fazla kelimeyle, anlam bütünlüğü oluşturan basit cümleler kuruyor (ör. „baba araba sür“, „anne şeker ver“).	
	(68) Farklı zamanda cümle kurabilme Çocuk geçmişi veya geleceği bildiren cümleler kuruyor. Bunu eylem bildiren kelimeyi (fiili) uygun şekilde değiştirerek yapıyor (ör. „anne gitti“).	

	Sosyal İlişkiler **Yakınlığı-uzaklığı kontrol etme, konuşma öncesi iletişim**	✓ -
Yakınlığı-uzaklığı kontrol etme	**(69) İletişim kurma isteğine olumu tepki verme** Seslenmeye karşılık çocuk karşısındakine yöneliyor ve iletişim kurma isteğini kabul ettiğini gösteriyor (ör tepinerek, kollarıyla çırpınarak, çığlık atarak, gülümseyerek). Bu reaksiyon en az 3 saniye sürüyor. Sadece başını kişiye çevirmesi yeterli değildir.	
	(70) İletişim kurma isteğini reddetme Çocuk eğer iletişim kurmak istemiyorsa, bilinçli bir şekilde (ağlamadan) kişiden uzaklaşıyor (ör. bakıp arkasını dönerek, vücudunu gererek, fiziksel temasları iterek). Sadece başını arkaya çevirmesi yeterli değildir.	
	(71) Kendi isteğiyle iletişim kurmayı başlatma Çocuk karşısındakiyle iletişim talebinde bulunmak için, ona gülücükler saçıyor, tepiniyor ve/veya sesler çıkarıyor. Bu davranışı, karşısındakinin başka bir yere baktığını gördüğünde, 3 saniyeden fazla sürdürüyor.	
Konuşma öncesi iletişim	**(72) Mimikleri taklit etme** Çocuk, basit mimikleri tekrarlayarak taklit ediyor. Eğer karşısındaki ona, yavaşça tekrarlayarak dudaklarıyla bir „O“ yapıyor ya da dilini çıkarıyorsa, o da aynısını tekrarlıyor. Ancak bu davranışı, karşısındaki ona bunu gösterdikten sonra sergiliyor.	
	(73) Vücut hareketlerini veya sesleri taklit etme Çocuk karşısındakinin vücut hareketlerini veya çıkardığı sesleri taklit edebiliyor. Birini izledikten veya birinden bir şey duyduktan sonra, basit olan hareketleri (ör. elleri açma/kapama, el sallama) tekrarlıyor ya da belli sesleri çıkarıyor.	
	(74) Dönüşümlü olarak karşısındakine tepki verme Çocuk, karşısındaki konuşurken/bir şey yaparken, sessiz duruyor ya da dikkatle dinliyor. Karşısındaki ara verdiğinde kendisi yeniden etkin duruma geçiyor. Daha sonra karşısındakinin nasıl tepki vereceğini görmek için bekliyor. Bu karşılıklı etkileşim en az 3 kez art arda tekrarlanıyor.	
	(75) Nesneleri sunma ve talep etme Çocuk karşısındakine bir oyuncak uzatıyor ve o esnada karşısındakinin gözünün içine bakıyor; ya da elini bir oyuncak talebinde bulunmak için uzatırken, karşısındakinin yüzünü inceliyor.	

	Sosyal İlişkiler **Ortak bağlantılar kurmak, tanıdık ve yabancı kişileri ayırt etme**	✓ -
Ortak bağlantılar kurmak	**(76) Başka birinin işaret ettiği yere bakabilme** Bir yetişkin, yaklaşık olarak çocuğun bakış yönünde bulunan bir nesneyi gösterdiğinde, çocuk, bu hareketi takip ediyor ve gözleriyle nesneyi uygun yerde arıyor.	
	(77) İşaret etme hareketini kullanabilmesi Çocuk kolunu uzatarak parmağı ile yetişemediği bir alanda olan belli bir hedefi işaret ediyor ve işaret ettiği o yöne bakıyor.	
	(78) Dikkatin bölünmesi Çocuk, aynı anda hem bir kişiyle, hem de uzakta duran bir nesneyle aynı anda ilgilenebiliyor. Bakışlarıyla kişiyle nesne arasında tekrar tekrar gidip gelebiliyor.	
Tanıdık ve yabancı kişileri ayırt etme	**(79) Yabancı kişilerden uzak durma** Çocuk tanımadığı kişilere karşı soğuk, çekingen veya korkak bir tavır sergiliyor. Karşısındakinin iletişim kurma çabasını görmezden geliyor, başını çeviriyor, saklanıyor ya da güvendiği kişiye sığınıyor.	
	(80) Güvendiği/yakın olduğu kişiden ayrılmaya tepki gösterme Çocuk yeni bir ortamda bulunduğunda yakın olduğu kişiye kollarıyla sarılarak, ağlayarak ya da direnerek ondan ayrılmak istemediğini gösteriyor. Kişi odayı terk ettiğinde arkasından gitmeye çalışıyor.	
	(81) Sosyal onay alma Çocuk bir şeyi yapmadan önce, yakın olduğu kişiyi bakışlarıyla kontrol ederek, yapacağı davranışın o kişi tarafından onaylanıp onaylanmayacağını anlamaya çalışıyor. Harekete geçmeden önce bakışlarıyla iletişim kurmaya çalışıyor ve soran veya kışkırtan bakışlarla bakıyor.	
	(82) Duygusal onay alma Çocuk, yeni bir durum, tanımadığı bir nesne ya da tanımadığı bir kişi karşısında ne yapacağından emin olmadığı zaman, yakın olduğu kişiye bakarak, suratından bu yeni durum hakkında ne düşündüğünü anlamaya çalışıyor.	

	Sosyal İlişkiler **Günlük yaşamda işbirliği, birlikte oynama**	✓ -
Günlük yaşamda işbirliği	**(83) Paylaşma** Çocuk yiyeceğini, içeceğini ya da oyuncaklarını, başka birinin bundan bir miktar istediğini anladığında, gönüllü olarak paylaşıyor.	
	(84) Talebi yerine getirme Çocuk, biri ondan belli bi rşey yapmasını istediğinde (ör. bir şey getirmesini veya tutmasını, belli bir yere gelmesini),o an başka bir şeyle uğraşıyor olmasına rağmen harekete geçiyor ve talebi kendiliğinden yerine getiriyor.	
	(85) Gönüllü yardım Çocuk başkalarına yardım etmek için kendiliğinden çaba gösteriyor. Yetişkinlere (ör. ev işlerinde), ya da başka çocuklara oynadıkları oyunlardaki planlarını gerçekleştirmede, başkalarının talebi olmaksızın kendiliğinden yardımcı olmaya çalışıyor.	
Birlikte oynama	**(86) Esinlenerek oynama** Çocuk kendi kendine oynarken, başka çocukların o sırada ne yaptığına bakıyor. Onların oyunlarına müdahale etmiyor ama onlardan esinleniyor (ör. kum havuzundaki çocukların hareketlerini taklit etme).	
	(87) Hareketli oyunlar Çocuk, başka çocuklara ihtiyaç duyduğu ve hareket etmesi gereken oyunlar oynuyor (ör. ebe oyunları, top oyunları, saklambaç). Oyun 3 dakikadan fazla sürüyor.	
	(88) Konstrüksiyon oyunları Çocuk, 3 dakikadan uzun bir süre boyunca bir şeyler inşa ediyor (ör. kumdan kale, mağara). İnşa amacı, görev dağılımı ya da oyunun kuralları oyun arkadaşlarıyla (daha büyük çocuklar veya yetişkinler) birlikte kararlaştırılıyor.	
	(89) Rol yapma oyunları Çocuk başka birinin rolüne giriyor (ör. satıcı, doktor, kaptan) ve bu rolü 3 dakikadan fazla sürdürüyor. Kıyafetler ve oyun figürleri kullanılabilir. Oyun arkadaşları genelde daha büyük çocuklar veya yetişkinlerdir.	
	(90) Kurallı oyunlar Çocuk, belirli materyali ve kuralları olan oyunlara katılıyor (ör. hafıza, kutu veya kart oyunları). Kuralları kabul ediyor ve onlara uymaya çalışıyor. Oyun arkadaşları genelde daha büyük çocuklar veya yetişkinlerdir.	

	Kendini düzenleme **Duygular, Dürtüler, Uyku ve Boşaltım**	✓ -
Duygular	**(91) Yakın olduğu kişilerin kendisini sakinleştirmesine izin verme** Çocuk ağladıktan sonra, yakın olduğu bir yetişkinin yardımıyla 3 dakikadan kısa bir süre içinde yeniden sakinleşiyor.	
	(92) Kendi başına sakinleşmeye başlama Çocuk ağladıktan sonra (bağıra çağıra değil) bir yetişkinin yardımı olmaksızın, 3 dakikaden kısa bir süre içinde yeniden sakinleşiyor. Kastedilen durum, çocuğun yorgun düşmesinden dolayı susması değildir.	
Dürtüler	**(93) Dürtüleri başkasının isteği doğrultusunda kontrol etme** Çocuk bir aktiviteyi, başkasının kararlı ısrarı üzerine durduruyor. Ya çocuğun bu istenmeyen aktiviteyi yapması belirgin bir şekilde azalıyor, ya da en az 6 saniye tamamen duruyor.	
	(94) Dürtüleri kendi başına kontrol etme Çocuk bir ihtiyacını ya da duygusunu kendi başına bastırıyor (ör. bir yeri acıdığında hemen bağırmamak, sinirlendiğinde vurmamak, herkes sofraya gelmeden yemeğe başlamamak).	
Uyuku	**(95) Geceleri kesintisiz uyumak** Çocuk en az 6 saat kesintisiz uyuyor.	
	(96) Günde sadece bir kez ara uyku Çocuk günü sadece bir ara uykuyla geçiriyor.	
Boşaltım	**(97) Tuvalete veya lazımlığa gitmeyi isteme** Çocuk altını doldurmadan, tuvalete gitmesi gerektiğinin işaretini veriyor ya da bir yetişkinin tuvalet/ lazımlık teşviki üzerine gönüllü bir şekilde onu takip ediyor.	
	(98) Altına yapmadan günü geçirme Çocuğun altı tüm gün kuru kalıyor. Altına yapmıyor.	

	Duygular **Temel duyguları gösterme, duygular hakkında konuşma**	✓ -
Temel duyguları gösterme	**(99) Sevinç** Çocuk gülüyor, cıvıldıyor ve/vaya keyiften coşkulu hareketler yapıyor.	
	(100) Korku Çocuk gözlerini kocaman açıyor ve bir süreliğine sessiz kalıyor. Daha sonra muhtemel „tehlike kaynağına“ arkasını dönerek, ya güven duyduğu kişide ya da bir nesnenin arkasında kendini korumaya alıyor.	
	(101) Kızgınlık Çocuk belirgin bir şekilde kızgın (sadece mutsuz değil) bir yüz ifadesi gösteriyor. Hoşuna gitmeyen bir şey olduğunda, belirli bir şeye/ kişiye yönelik sesini ansızın yükseltiyor ve/ veya şiddetli hareketler yapıyor.	
	(102) Üzüntü Çocuk, bir eşyanın kaybı ya da yakınlık duyduğu kişinin uzaklaşması durumunda içine kapanma, ilgisizlik, oynama isteksizliği, fısıltıyla konuşma ve/ veya ağlamayla tepki veriyor.	
Duygular hakkında konuşma	**(103) Kendi fiziksel durumu hakkında konuşma** Çocuk fiziksel durumu hakkında başka insanlara sözlü olarak bilgi veriyor (ör. yorgunluk, açlık, acı, sıcaklık hissi).	
	(104) Kendi hisleri hakkında konuşma Çocuk, hislerini, başka insanlarla sözlü olarak paylaşıyor (ör. sevinç, kızgınlık, üzüntü). Ya duygusal davranışları anlatan tabirler (ör. ağlamak, gülmek), ya da direkt duyguyu anlatan tabirler (ör. kızgın/üzgün olmak) kullanıyor.	
	(105) Başkalarının fiziksel durumu ve duygusal tepkileri hakkında konuşma Çocuk başkalarının fiziksel durumu ya da duyguları hakkında konuşuyor. Çocuk o anki durumu ya da duyguları anlatan kelimeler kullanıyor ve bunları başka kişilere bağlıyor (ör. „çocuk uf yaptı/ çocuk kötü“).	

	Duygular **Karmaşık duyguları gösterme**	✓ -
Karmaşık duyguları gösterme	**(106) Gurur** Çocuk kendi icraatlarıyla ilgili belirgin bir sevinç gösteriyor (ör. kendi başına yaptığı bir şeyle ilgili) ve /veya başkaları tarafından övülmek istiyor. Başkaları, çocuğun neler yapabildiğini /başarabildiğini görmeli/duymalı.	
	(107) Utanma Çocuk utangaçlığını ifade ediyor. Becerebildiği ya da yapmış olduğu bir şeyi göstermesi istenildiğinde ya nazlanıyor ya da kaçıyor.	
	(108) Kıskançlık Çocuğun yakınlık duyduğu kişi, çocuğun kendine „rakip“gördüğü kişiye bir şey verdiğinde (ör. bisküvi, ilgi), çocuk agresifleşiyor ya da ön plana çıkmaya çalışıyor. Geri planda kalmamak için savaşıyor.	
	(109) İnat Çocuk yakınlık duyduğu kişinin, ona belli bir şey yaptırmaya ya da yaptığı belli bir şeyi bıraktırmaya çalıştığını anlıyor. Buna şiddetle tepki veriyor ve kendi isteğini kabul ettirmede ısrar ediyor.	
	(110) Şefkat Çocuk davranışlarıyla, başkalarının duygularını anladığını ve yardım etmek istediğini gösteriyor. Çocuk karşısındakine empati gösteriyor (ör. başka bir çocuğu teselli ederek ya da onu savunarak).	
	(111) Suçluluk duygusu Çocuk, yanlış bir şey yaptığı için samimiyetle üzüntüsünü gösteriyor. Çocuk sebep olduğu zararı telafi etmeye, ondan dolayı mağdur olan kişiyi teselli etmeye veya ondan istenilmeden samimiyetle özür dilemeye uğraşıyor.	